

Miljøverndepartementet

Postboks 8013 Dep.
0030 OSLO

Høringsuttalelse til NOU 2002:1

Vedlagt oversendes høringsuttalelse fra Buskerud fylkeskommune, hovedutvalget for kultursektoren, til NOU 2002:1 Fortid former framtid. Hovedutvalget sluttet seg enstemmig til fylkeskultursjefens forslag.

Med hilsen

Åse Klundelien e f
fylkeskultursjef

Vedlegg: Saksframlegg 031/02 for hovedutvalget for kultursektoren Buskerud fylkeskommune.
Utskrift av protokollen

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Vår saksbehandler
Åse Klundelien, tlf 32808663

Saksgang:

Beh.nr.	S.type	Behandles av	Utvalgssaksnr	Møtedato
1	Å PS	Hovedutvalget for kultursektoren	031/02	29.05.02

NOU 2002:1 Fortid former framtid - Høringsuttalelse

Vedlegg: NOU 2002:1 Sammendrag

Dagens kulturminnepolitikk er ikke tilstrekkelig for å sikre vår kulturarv for kommende generasjoner. Et statlig utvalg har lagt fram NOU 2002: "Fortid former framtid", som nå er til høring, og som vil bli lagt til grunn for Stortingets behandling av kulturminneforvaltningen.

Fylkeskultursjefens forslag til vedtak:

Hovedproblemet for kulturminneforvaltningen er mangel på ressurser til å ta vare på kulturminnene, og hovedutfordringen er å skape forståelse i befolkningen for kulturminnenes betydning. Omorganisering og flytting av ansvar må ikke brukes som avledningsmanøver i forhold til ressursbehovet.

Hovedutvalget for kultur slutter seg til målsettingene fra flertallet i kulturminneutvalget, NOU 2002:1.

Buskerud fylkeskommune
Åse Klundelien
fylkeskultursjef

Bakgrunn for saken

Riksantikvaren ble direktorat fra 1988, og fikk da det overordnede faglige ansvaret for hele kulturminnefeltet. Fra 1990 fikk fylkeskommunene delegert myndighet etter kulturminneloven. Fra Stortingets side ble det da lagt vekt på at dette arbeidet skulle legges under folkevalgt styring, dvs til fylkeskommunen, ikke til fylkesmannen. Det ble gitt statstilskudd til opprettelse av to fagstillinger, en for nyere tids kulturminner (etter 1537) og en for eldre tids kulturminner. Det ble stilt krav om at stillingene skulle besettes med folk med fagkompetanse for arkeologi og bygningsvern. Fra fylkeskommunenes side ble det stadig hevdet overfor staten at oppgavene som var delegert, krevde flere fagstillinger.

Riksantikvaren støttet fylkeskommunene i dette. Det ble imidlertid aldri gitt økt statstilskudd til flere stillinger. Bevilgningene til formidling, vedlikehold og restaurering av kulturminner har heller aldri vært tilstrekkelige. Det vil heller aldri være mulig å ta vare på alle kulturminner. men de kulturminner som går tapt, er tapt for alltid. "Kulturminner er en ikke fornybar ressurs". I en presset situasjon er det desto viktigere at bevaring av kulturminner blir gjort ut fra faglige kriterier. I Buskerud har vi lagt betydelig vekt på formidlings- og informasjonsarbeid om kulturminner. Vi har sett det som en styrke at

kulturvernarbeidet er en del av den generelle kulturpolitikken, og f. eks brukes aktivt i reiselivssammenheng. Dette for å skape økt forståelse for kulturvernarbeidet.

Da Stortinget behandlet Oppgavemeldinga våren 2001, ble det vedtatt at kulturvern og miljøvern skulle legges på samme forvaltningsnivå, til fylkeskommunene. Miljøverndepartementet har det siste året hatt et prosjekt med høring til landets kommuner og fylkeskommuner med målsettingen å delegere deler av kulturminnevernet til kommunene. I vårt fylke var et flertall av kommunene som uttalte seg, negative eller betinget positive til en slik reform. Flertallet av kommunene pekte på at midler til å løse oppgavene, dvs. fagstillinger, må følge med delegering av oppgavene. Regjeringen har nå lagt fram for Stortinget et annet forslag til forvaltning av kulturvernet enn det som ble behandlet i fjor. Det foreslås at forvaltnings- og kontrolloppgaver legges til fylkesmannen, mens kommunene får begrensede oppgaver som f. eks skilting. Debatten om oppgavefordeling og høringen om "kommunereformen" har foregått parallelt med kulturminneutvalgets arbeid, og dette er med på å skape uklarhet.

Det er også foreslått fra regjeringen at det skal avsettes 200 mill til et kulturvernford. Avkastningen av fondet skal brukes til kulturvern. Retningslinjene for bruk av midlene er ennå ikke kjent. Avkastning av 200 mill. er en betydelig mindre bevilgning enn det som var grunn til å forvente ut fra dokumentert behov for opptrapping.

Kulturminneutvalgets flertall har følgende visjon for en ny kulturminnepolitikk:

1. Kulturminner og kulturmiljøer viser et historisk, kulturelt, og materielt mangfold.
2. Samvirket mellom mennesker og kulturminner skaper verdier, kunnskaper og opplevelser.
3. Sammenheng mellom natur og kulturminner stimulerer til bærekraftig ressursforvaltning.
4. Det er likeverd i samspillet mellom offentlige og private aktører.
5. De økonomiske rammene står i forhold til oppgavene.

Uansett hvordan kulturvernarbeidet skal forvaltes framover, er det behov for betydelig økte ressurser. Riksantikvaren har anslått behovet til 475 mill per år i fem år tillegg til dagens bevilgninger. – Utvalgets flertall mener at det er behov for å styrke dagens bemanning i fylkeskommunene vedrørende kulturvern. Flertallet mener at det bør øremerkes midler til kommunene til vedlikehold og istandsetting av kulturlandskap, bygninger og andre kulturminner som er bevaringsregulert etter plan- og bygningsloven. Utvalgets flertall mener at det er positivt at kommunene får tilført nye oppgaver innenfor kulturminnefeltet, og forutsetter at kommunene får økonomiske ressurser til dette. Formidling må stå sentralt, og utvalget mener at dette kan legges til de nye konsoliderte museumsenhetene. Dette vil kreve økte ressurser. Utvalgets flertall foreslår at det opprettes et kulturminnefond med statlige midler. Fondets hovedmålsetting skal være å stimulere til kulturminnetiltak og –aktiviteter, og midlene skal primært gå til kulturminner og kulturmiljøer som ikke er fredet etter kulturminneloven.

Ikke trykte vedlegg:

I Høring av NOU 2002:1 Fortid former framtid - Utfordringer i en ny kulturminnepolitikk

Miljøverndepartementet

PS 031/02 NOU 2002:1 Fortid former framtid - Høringsuttalelse

Fylkeskultursjefens forslag til vedtak:

Hovedproblemet for kulturminneforvaltningen er mangel på ressurser til å ta vare på kulturminnene, og hovedutfordringen er å skape forståelse i befolkningen for kulturminnenes betydning. Omorganisering og flytting av ansvar må ikke brukes som avledningsmanøver i forhold til ressursbehovet.

Hovedutvalget for kultur slutter seg til målsettingene fra flertallet i kulturminneutvalget, NOU 2002:1.

Behandling i Hovedutvalget for kultursektoren - 29.05.2002:

Avstemming:

Fylkeskultursjefens forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Hovedutvalget for kultursektoren - 29.05.2002:

Hovedproblemet for kulturminneforvaltningen er mangel på ressurser til å ta vare på kulturminnene, og hovedutfordringen er å skape forståelse i befolkningen for kulturminnenes betydning. Omorganisering og flytting av ansvar må ikke brukes som avledningsmanøver i forhold til ressursbehovet.

Hovedutvalget for kultur slutter seg til målsettingene fra flertallet i kulturminneutvalget, NOU 2002:1.